

Ансамбль народних інструментів «Мальви»

Вступне заняття: «Україна-30 років творчих кроків. Українська музика»

Музика є тим лакмусовим папірцем, який тонко і своєрідно відображає суспільні процеси, а часто і стає у них на чолі. За 30 років незалежності українська музика, як і реалії життя нашої держави, переживала перемоги і поразки.

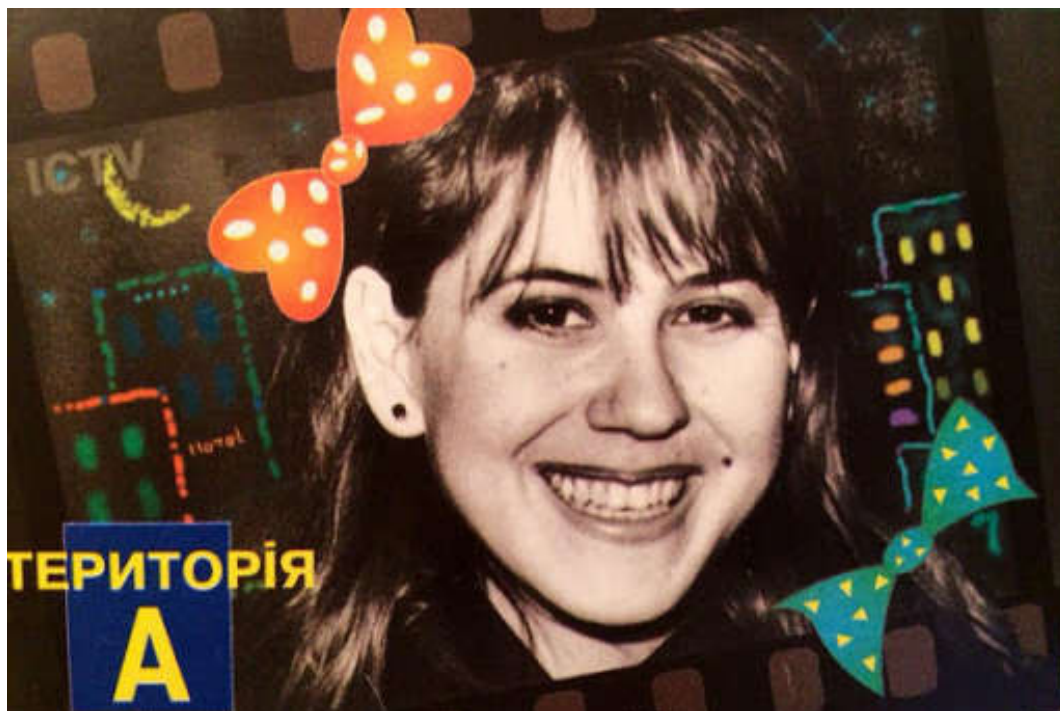
Першим музичним досягненням нашої держави був фестиваль «Червона Рута», який організовують і досі. Це регулярний всеукраїнський молодіжний фестиваль сучасної пісні та популярної музики, який вперше відбувся у 1989 р., а наступні – кожних два роки. Саме на «Червоній Руті» вперше про себе гучно заявили Марія Бурмака, Ірина Білик, «Скрябін» (Кузьма і ще кілька учасників з тусовки гурту тоді виступали під назвою «Андрій Кіл») та інші. А вже в незалежній Україні там прославилися: «Піккардійська терція», ЕЛ Кравчук, Наталя Могилевська, Ані Лорак, Катя Chilly, «Тартак» та багато інших.

У Львові справжнім мистецьким вибухом став фестиваль «Вивих», який вперше відбувся у 1990 р., а вдруге – вже у «незалежному» 1992-му. Це був молодіжний фестиваль альтернативної культури та нетрадиційних жанрів мистецтва. У ньому брали участь зокрема: Ольга Юнакова, «Табула Раса», Таїсія Повалій, Марійка Бурмака та багато інших. Саме ці фестивалі стали культовими і дали поштовх майбутнім легендам української музики.

У 1990-х утворилися перші зародки фестивального руху в Україні, який потужно почав розвиватися приблизно із середини 2000-них. На зорі незалежності у нас були як доволі попсові «Таврійські ігри» та «Перлини сезону», так і вже тепер легендарні рокові «Тарас Бульба», «Альтернатива», «Рок-Екзистенція» і електронна «Республіка Казантип». Згодом з'явилися «Шешори», «Країна мрій», «Stare Misto», «Fort.Missia». Любителів важкої музики тішили фестивалями «Руйнація», «Global East Festival», «Carpathian Alliance Metal Festival», «Black Sea Metal Festival». У рідних селах Каменяра і Кобзаря організовують на честь них відповідно «Франко Фест» і «Ше.Fest». Насолодитися світовими і українськими джазовими зірками можна було на «Jazz Koktebel», «Leopolis Jazz», «JazzBez». Наразі найпотужнішими фестивалями є «Західфест», «Файне Місто», «Бандерштат», «Respublica», «Схід-Рок». В останні роки з'явилися і розкрутилися «Atlas Weekend» і «UnderHill music festival» - фестиваль електронної та поп-музики

Оскільки наставали 90-ті і у світі активно розвивалося телебачення, то музикантам потрібно було завойовувати не лише сцену, а й телеетери. Зокрема, популярність здобували хіт паради. В останню декаду ХХ століття перед

екранами телевізорів мільйони українців збирає перший український телевізійний хіт-парад кліпів «Територія А», який виходив на телеканалі ICTV у рамках проєкту «Мистецький канал «Територія А» з 17 вересня 1995 року по 17 вересня 2000 року

За 30 років незалежності в українській музиці з'явилися і свої безсмертні хіти, котрі й до сьогодні люблять виконувати як під гітару на посиділках чи під мінуси на святах, так і на масштабних концертах. Можна скласти цілий список з пісень українських виконавців, які справді стали таким собі "мастхевом" на виступах кожного з них. Тут варто згадати "Файне місто Тернопіль" Гадюкіних (1994), "Весну" від «ВВ» (1997), "Воду" «ТНМК» (2004), "Надія Є" «Mad Heads XL» (2005), "8-мий колір" «Мотор'роли» (2005), "Тебе це може вбити" «С.К.А.Й.» (2006), "Меридіани" «Мері» (2007), "Поліну" «Бумбокса» (2008), "Бери своє" (2008) «Антитіл», "Оленів" (2010) «ТІКа», "Королеву" «Цвіту Кульбаби» (2018) та інших. Ну а хіти "Океана Ельзи", "Другої Ріки" і "Скрябіна" - це тема для трьох окремих великих матеріалів. Українська поп-музика також має чим пишатися. У 1990-х всі сцени, хіт-паради і серця слухачів підкоряють: Олександр Пономарьов з пісню "З ранку до ночі" (1996), Ірина Білик з пісню "Так просто" (1996), Юрко Юрченко з "Я йду" (1996), Віктор Павлік з "Шикидимом" (1997), Могилевська з пісню "Місяць" (1999). Тоді ж популярності набувають танцювальні "Аква Віта" з хітом "А тепер усе інакше" (1997) і "Фантом-2" з треком "Двоє" (1996). У 2000-них, попри значне засилля російськомовного продукту в нашому медіапросторі, створюються якісні українські хіти, як-от: "Дикі Танці" Руслани, з якими вона перемагає на "Євробаченні" у 2004-му, "Одна Калина" Софії Ротару (2003), "Зозуля" Злати Огнєвіч (2010) та багато інших. А вже після Революції Гідності в нашій країні

почали з'являтися нові поп-хіти, серед яких: "Тримай" (2015) і "Хто, як не ти" (2018) Христини Соловій, "Шкода" Таянни (2017), "Плакала" KAZKA (2018). У 2004-му році в турецькому Стамбулі відбувався 49-й пісенний конкурс «Євробачення». Україна брала в ньому участь тільки вдруге. Нашу державу представляла Руслана з хітом «Дикі танці», який містив елементи гуцульської музики. Серед 36 країн, які брали участь, за результатами світового телефонного голосування в прямому етері Руслана посіла перше місце з 280 балами. Зокрема, Європу вразило неординарне шоу нашої співачки. Після перемоги вона отримала низку інших нагород, а тодішній президент України Леонід Кучма присвоїв їй звання народної артистки України. Також у ті часи ще не мер Києва, а боксер, Віталій Кличко вручив Руслані в Лас-Вегасі нагороду «World Music Awards» за найбільшу кількість проданих альбомів «Дикі Танці» у світі. Варто зауважити, що ще у грудні 2003 р. на церемонії «Українська музична премія» ініційованій Асоціацією звукозаписних компаній України, за цей альбом співачка отримала першу в Україні офіційну нагороду «Платиновий диск».

У 2005-му році гітарист гурту «Океан Ельзи» Павло Гудімов покидає команду і створює свій сольний проєкт під назвою «Гудімов». 1 квітня гурт 2005 року він знімає кліп на пісню «Коротка розмова», який потрапив до книги Гіннеса за рекордно швидку швидкість створення. Його зняли, змонтували і показали в етері телеканалу «М1» усього за 3 години 28 хвилин. Попередній рекорд, становив 3 години 46 хвилин.

Через 12 років після тріумфу Руслани на «Євробаченні» Україна знову виборює першість у пісенному конкурсі, який у 2016-му відбувався у

шведському Стокгольмі. Цього разу нашу державу представляла співачка Джамала із піснею "1944".

Події 2014-го року і запровадження мовних квот сприяли появі нового тренду: повернення до корінної української етнічної музики і змішування її із сучасними стилями. Хоча ще у 1990-х і 2000-них це намагалися робити «ВВ», «Гайдамаки», «Брати Гадюкіни», «Руслана», а також Катя Chilly, яка чи не перша переплела у своїй творчості «ядучу» електроніку з народним співом. Згодом на сцену виходять «Бурдон» і «ДахаБраха», які поєднують етнічні традиції різних країн світу з українськими, а також здобувають міжнародний успіх. З цією музикою експериментують і українські репери: Alina Pash, alyona alyona, «Kalush». Проте по-справжньому «вибухає» українська фольктроніка. Після Революції Гідності першими популярність у цьому напрямку здобули гурти «ONUKA» та «YUKO». Наразі найвідомішим серед фольктронних гуртів став «Go_A», який спричинив фурор на цьогорічному «Євробаченні» і підкорив світові музичні платформи та хіт паради. "ШУМ" посідає перше місце в рейтингу світових трендів платформи «Spotify». У багатьох країнах композиція входить у першу десятку рейтингів «Apple Music».

Українських академічних музикантів визнають у світі. Український диригент Кирило Карабиць став музичним директором Німецького національного театру в 2016-му. А за рік українка Оксана Линів зайняла посаду головної диригентки опери австрійського міста Грац. Варто зазначити, що Оксана Линів – перша головна диригентка Опери і філармонійного оркестру австрійського міста Грац, другої за величиною опери Австрії Також вона є засновницею Міжнародного фестивалю класичної музики «LvivMozArt» у Львові та Молодіжного симфонічного оркестру України – «YsOU».

Як бачимо, за 30 років незалежності українська музика розвивалася в усіх напрямках, пройшла важкий, але яскравий шлях, який ряснів парадоксальними подіями і явищами, і продовжує рухатися далі. Нам є чим пишатися.